

Софія КОЛОМИЄЦЬ

“Я ХОЧУ ПОБАЧИТИ ВАШІ ДУМКИ!”

(Зустріч з акторкою Ірмою Вітовською)

Ірина Вітовська, відома українська акторка театру та кіно, заслужена артистка України, у вересні цього року зустрілася у Львові зі студентами факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка.

Скориставшись нагодою, гостя висловила вдячність своєму педагогові – професору, завідувачеві катедри театрознавства та акторської майстерності – Богданові Миколайовичу Козакові – й звернулася з напутнім словом до присутніх у залі майбутніх акторів, театрознавців, музикантів, музикознавців, бібліотечних працівників та менеджерів культурної сфери.

“Актор має орієнтуватися у психології, в історії філософії” – вважає Ірма Вітовська. Найголовнішим інструментом актора є, власне, він сам та його сформована індивідуальними пережиттями парадигма. Акторові потрібно “бути в часі”, і не лише акторові, але кожному, хто споглядає дійство, творить його – безпосередньо на сцені, за лаштунками, на репетиціях. Усі ці люди, їхні пережиття, “фрагменти їхнього життя, їхнього “Я” потрапляють крізь призму нашого ока у світ, створений театром в умовах сучасної реальності для постмодерного глядача.

Наше покоління усвідомлює неминучість соціальних умовностей, накладених на наш історичний проміжок часу, і дозволяє критикам, літературо- та театрознавцям, музичним і театральним

виконавцям бути частиною творення й усвідомлення сучасності, перебуваючи у парадигмі прийняття та розуміння важливості минулого. (Деякі висловлювання акторки нагадували афоризми: “Кінокамера – це лупа, через яку проходить ваша харизма”, – каже вона).

На думку Ірми Вітовської, особливо уважно треба розглядати відмінність між сферами кіно і театру, бачити особливості існування актора в тому чи іншому творчому просторі. Вона рекомендує низку вправ, що їх можуть використати під час занять студенти - актори, а також радить майбутнім професіоналам поміркувати про можливий зв’язок кіно й театру. Основним предметом роздумів стає ідея перевтілення і її реалізація на сцені та за допомогою кінокамери. “В театрі ви бачите перевтілення. Бачите мить перетворення актора на персонажа, бачите процес, частиною якого стаєте самі. В кінці цього не буде; тут моментом відліку є радше незмінна, стала особа – ваш персонаж, стала в тому часі особа вашого буття ... Отже, можна сказати, що театр – процес, кіно – факт?” – розмірковує Ірма Вітовська.

Кіно – достеменно задокументована метаморфоза – з колосальним дослідницьким процесом, що попереду самого початку знімання. Проте театр – неначе цілий світ “тут і зараз”, процес вивчення, оновлення; кіно – наближення ваших сенсів, а театр – актуалізація вашої невловимої життєвої умов-

ности. У такій інакшості й полягає їхня актуальність і привабливість.

“Не йти на компроміс у час війни!”

У нас в країні сьомий рік триває війна. В умовах кібер-війни з Росією простір медія, простір телебачення – як ніколи вразливі, отож важливо не йти на компроміс (особливо в час війни), пильно сприймати те, що ми дивимося, читаємо, слухаємо...”. Так зване явище “медія-гігієни” – чи не єдиний спосіб “почистити” свою телепродукцію в часи консьюмеризму, таргетингу, кібер – атак.

Акторка зверталася до присутніх з порадою бути свідомими у перегляді “серіалів масового (в)ураження”, серіалів, що створюють у телепросторі так званий “інформаційний шум”. Адже дуже ймовірно, що значний розважальний контент прямо протилежний якісному українському мистецтву, яке потрібно дивитися, слухати, читати і – це, мабуть, найважливіше – популяризувати й фінансувати.

“Коли ти рушиш у дорогу, перед тобою відчиняться двері”.

Те найважливіше, про що йшлося під час зустрічі, можна сконкретизувати так:

здійснення роботи (нехай би що тобі слугувало – папір, комп’ютер, театральна сцена чи об’єктив камери) потребує віддачі, доброти, гідності в підході до цієї роботи, відповідальності за її результат.

Ірма Вітовська ділилася також думками про те, що необхідно вже зараз працювати над створенням каналів новин з мистецької сфери досягнень в Україні, працювати разом зі світовими ЗМІ, популяризувати українські музичні та театральні проекти і – головне – здійснювати це з усвідомленням вимог сучасності, історичної парадигми та необхідності швидких якісних змін у сфері культури в нашій державі.

Зустріч з Ірмою Вітовською.

